

نکته‌های کلیدی در مدیریت کلاس درس

محمدحسین بهروزیان

استاد بازنشسته‌ی دانشگاه فرهنگیان

کلیدهای آموزشی، اگر قفل مشکلات آموزشی را باز نکنند، در آن‌ها را هم نمی‌شکنند. این کلیدها در واقع نکته‌های باریک‌تر از مویی‌اند که رعایت آن‌ها به بهبود مدیریت کلاس درس می‌انجامد.

کلیدواژه‌ها: مدیریت کلاس، عوامل مخل تدریس، روش‌های اداره‌ی کلاس

کلیدها

- سعی کنید چشم خود را به داشته‌های دانش‌آموزان بدوزید، نه به نداشته‌های آنان.
- همه‌ی دانش‌آموزان ضعیف به محرک نیاز دارند، تشویق را به‌عنوان نوعی محرک مورد توجه قرار دهید.
- تلاش کنید دانش‌آموزان درس را به‌خوبی بفهمند. در آن صورت آن‌ها از آن درس و کلاس راضی‌اند.
- انتقاد سازنده را همیشه با بیان یکی از ویژگی‌های مثبت دانش‌آموز آغاز کنید.
- فرمول تنبیه را پاک کنید و فرمول تشویق را جایگزین کنید.
- بهداشت کلامی خود را رعایت کنید.
- به یاد داشته باشید دانش‌آموزان آن‌گونه که ما می‌خواهیم نمی‌شوند، بلکه آن‌گونه که هستیم می‌شوند.
- برای رسیدن به هدف‌های خود در کلاس مثبت فکر کنید.
- برای اثرگذاری بر دانش‌آموزان، ابتدا باید به خواسته‌های آن‌ها توجه کنید.
- یاد ندهید، از هم یاد بگیرید. حاکم‌شدن یک سلیقه نه شدنی است و نه مطلوب.
- رفتار را سرزنش کنید، نه شخصیت را. به‌عنوان مثال به دانش‌آموزان بگویید شما را دوست دارم، اما کار شما را دوست ندارم.
- برای تسلط بر دانش‌آموزان، ابتدا بر خودتان مسلط شوید.
- همه‌ی شاگردان را حد متوسط بدانید و انتظار معجزه از آن‌ها نداشته باشید.
- در وجود شاگردان خود، خوبی‌ها را بجوید و آن‌ها را تقویت کنید.
- هرگز دانش‌آموز را به کاری که نمی‌توانید، تهدید نکنید، چراکه او برنده خواهد شد.
- چشم‌دانش‌آموز به رفتار شما و گوش‌او بر گفتار شماست. پس باید مواظب باشید چه می‌کنید و چه می‌گویید.
- با روش تدریس دیروز نمی‌شود دانش‌آموزان امروز و فردا را آموزش داد. روش‌های تدریس جدید را بیاموزید.
- طرح‌درس خوبی آماده کنید؛ زیرا نظم کلاس نتیجه‌ی تدریس خوب است و تدریس خوب نتیجه‌ی طرح درس خوب.
- برای بدرفتاری دانش‌آموز سعی کنید به او کمک کنید. این بهترین پادزهر است.
- برای آنکه به ذهن دانش‌آموز راه یابید، ابتدا باید به دل او راه پیدا کنید.
- تکالیف را متناسب با توان دانش‌آموز بدهید؛ تکلیف باید مایه‌ی سرگرمی باشد، نه مایه‌ی عذاب.

۲

عوامل مغل

- دوستی بیش از حد با شاگرد.
- آسان‌گیری در نظم و انضباط.
- سازمان ندادن کارها از ابتدا.
- ارتباط اندک با والدین و استفاده نکردن از نقش آن‌ها.
- شرکت در بحث‌های بیهوده.
- ارتباط نداشتن با همکاران مدرسه.
- زیاد کار کردن و خسته شدن.
- کمک‌نخواستن.
- رؤیاپردازی و ناامیدی زودرس.
- به خود سخت گرفتن.

۳

راهکارها

۱. به شاگردان مسئولیت بدهید.
۲. در برخورد با موقعیت‌های بد خونسرد باشید.
۳. علاقه به شاگرد را بروز دهید.
۴. با شاگرد خاطی خصوصی صحبت کنید.
۵. تا حد امکان جای دانش‌آموزان را عوض کنید.
۶. برای شرایط خاص آمادگی داشته باشید.
۷. رفتار خوب را تشویق کنید.
۸. علت مشکل را پیدا کنید.
۹. در صورت نیاز به برخورد، از روش‌های غیرکلامی استفاده کنید. (مانند: اخم کردن و ...)
۱۰. گاهی برخی مسائل را نادیده بگیرید.
۱۱. زمان فراغت را در کلاس در نظر بگیرید.
۱۲. از کاری که نمی‌توانید انجام دهید دوری کنید.
۱۳. با طرح درس وارد شوید.
۱۴. با دانش‌آموز صمیمی ولی قاطع باشید.
۱۵. ظاهری آراسته داشته باشید.
۱۶. فعالیت خود را بازنگری کنید.
۱۷. در برخورد عاطفی تعادل را حفظ کنید.
۱۸. عوامل حواس‌پرتی را از کلاس دور کنید.
۱۹. وضعیت ظاهری کلاس را مرتب کنید.
۲۰. در انتخاب نوع گفتار خود دقت کنید.
۲۱. حساسیت ایجاد نکنید.
۲۲. به شاگردان احترام بگذارید.
۲۳. در جلسه‌ی اول جایگاه خود را تثبیت کنید.
۲۴. عامل بی‌نظمی را در کلاس پیدا کنید.
۲۵. خودتان بانظم باشید.
۲۶. نگرش شاگردان را به کلاس مثبت کنید.

